

Posudek bakalářské práce

Autor: Petr SHÝBAL, PF JCU v Českých Budějovicích

Téma: *Schengenské acquis a Česká republika* (47 stran včetně resumé a bibliografie, z toho 36 stran vlastního textu)

Autor předkládané bakalářské práce si vybral aktuální téma zaměřené na představení hlavních důsledků vstupu České republiky (ČR) do schengenského prostoru (Schengen). Cílem autora přitom bylo vysvětlit co s sebou přináší členství v uvedené zóně volného pohybu osob, přiblížit základní principy schengenské spolupráce a především zjistit, zda v souvislosti s touto událostí „došlo k dostatečnému zabezpečení bezpečnosti občanů...“ (s. 9).

Přínosná je snaha autora o srozumitelné popsání přímých i nepřímých souvislostí vyplývajících pro ČR z této historické události, a to včetně naznačení s tím spojených finančních nákladů. Autor bohužel zvolil informačně popisný přístup takřka publicistického stylu (např. v pasáži o „domácích mazlíčcích“), který není vždy zcela vhodný pro daný typ vědecké práce. V rámci dostupných zdrojů se inspiroval zejména prameny elektronickými a mezi nimi pak autentickými dokumenty evropských institucí (viz. příloha Zdroje), naopak kriticky je třeba hodnotit úplné opominutí sekundární literatury.

Vlastní text práce mimo úvod a závěr je rozdělen do pěti částí, tj. dle členění autora do kapitoly druhé až šesté, přičemž druhá kapitola obsahuje obecné informace ohledně historického vývoje schengenské spolupráce a přehled účastnících se zemí, na což navazuje šestá kapitola, která je naopak výhledem od blízké budoucnosti a obsahuje informace o pravděpodobném dalším rozšíření. Konkrétnější informace pak přináší kapitola třetí popisující jednotlivé oblasti spolupráce na vnitřních i vnějších hranicích, přičemž kooperaci ve formě výměny informací v rámci tzv. schengenského informačního systému je věnována samostatná čtvrtá kapitola. Konečně pátá kapitola popisující jednotlivá opatření učiněná v rámci přípravy na vstup ČR do Schengenu je vlastním jádrem práce.

Po obsahové stránce působí práce kvalitním dojmem, přestože se autorovi ne vždy podařilo vyvarovat faktických nepřesností. Hned v první větě úvodu nešťastně neuvádí úplné datum vstupu ČR do Schengenu. Závažnou nepřesnost nacházíme v podkapitole 2.6, kdy chybně vyjmenovává členské země Evropské unie, které se spolupráce v rámci Schengenu neúčastní! Mylná je rovněž informace o kontrole vnitřních hranic v chráněných územích „zaměstanci lesní správy“ uvedená na s. 18. Navíc v rozporu se zadáním absentuje dvojjazyčný glosář.

Po formální a jazykové stránce je výsledný dojem rozpačitější než v předcházejícím případě, autor se totiž v této oblasti dopustil víceroch pochybení. Zaprvé ohledně formální úpravy např. jiný formát v poděkování (nadpis v Times a text v Arial), nebo chyba v číslování kapitol v obsahu i v textu práce, když po podkapitole 3.1 následuje podkapitola 3.4, resp. používá 1. os. j. č. v neosobním resumé! Nevhodné je rovněž nedodržování zvolených postupů, kdy např. číselné údaje jsou jednou vyjádřeny slovy, jindy čísly (např. údaje o počtu zemí v Schengenu na s. 7). Podobně nepatří do vědecké práce časté změny způsobu komunikace se čtenářem, když převažující 1. os. j. č. se občas mění v tutéž osobu plurálu, a někdy autor přechází i k přímému oslovení čtenáře ve 2. os. mn. č. Zmatek vyvolává odlišné označování totožných skutečností nebo naopak nejasné rozlišení popisovaných skutečností, k nimž odkazují používané termíny, kdy např. spojení „schengenský systém“

používá jednou pro označení informačního systému, jindy jako obecný pojem pro celou schengenskou spolupráci nebo pojem „unie“ jednou ve spojení s Evropskou unií, jindy pro označení Schengenu. Problematická je i práce s prameny, není totiž vždy jasný způsob rozlišování přímých a nepřímých citací, podobně jako chybí datum konzultace citovaných elektronických pramenů.

Zadruhé nejsem spokojený s jazykovou úrovní práce. Autor ji zřejmě nepodrobil jazykové revizi, tudíž se vyznačuje nadměrným porušováním pravidel českého pravopisu (zejména psaní velkých písmen, porušování pravidel jmenné rektce, aj.), stejně jako značným množstvím chyb v interpunkci (zejména absence čárek u vložených vět). Na úkor kvality práce je i používání jazykově neobratných formulací (např. „nacházíme se v obklopení“ na s. 30, „zástupci členských skupin“ na s. 31 nebo úsměv vyvolávající spojení „musíte mít u sebe ... povolené množství lihovin“ na s. 41) či nedodržování jazykového úzu u ustálených termínů (od zdánlivě neškodných spojení typu „sousedské země“ na s. 3, po závažnější záležitosti zavánějící obsahovou chybou typu „cizinecká a příhraniční policie“ na s. 34). Podobně problematické je zbytečné používání vycpávkových slov (např. na s. 8 se pětkrát vyskytuje hodnotící slovo „samozřejmě“). V neposlední řadě je pro čtenáře obtěžující velké množství překlepů (nutno dodat, že některé působí komickým dojmem jako „planý pas“ na s. 17; nacházíme také různé varianty pravopisu u slov odvozených od centrálního názvu Schengen jako „poslední rozšiřování Schengenu“ na s. 5 či schengenká dohoda na s. 10).

Uvedené výhrady se týkají zejména formální stránky práce. Na druhou stranu je nutno ocenit, že autor představil nejdůležitější změny vyvolané vstupem ČR do Schengenu a podařilo se mu tak dosáhnout v úvodu stanovených cílů. Přitom se nebál zaujmout k mnoha aspektům této problematiky kritické hodnotící stanovisko (např. k obavám sousedních zemí před zvýšením kriminality). Ocenil bych proto, kdyby se autor během obhajoby pokusil shrnout výhody a nevýhody popisované schengenské spolupráce s důrazem na hlavní změny v oblasti bezpečnosti občanů ČR.

Přes naznačené potíže je celkový dojem z předkládané bakalářské práce příznivý. Doporučuji ji proto k obhajobě a navrhuji ji klasifikovat známkou **velmi dobře**.

České Budějovice, 12.5.2008

Mgr. et Mgr. Ivo Petru